

Informacija o realizaciji projekta „*Otvorene ideje za lijepu Crnu Goru*“

Otvorene ideje za lijepu Crnu Goru je zajednički projekat koji su realizovali Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Kancelarija Programa Ujedinjenih nacija za razvoj u Podgorici, opštine Berane, Mojkovac, Rožaje, Šavnik i Žabljak i nevladina organizacija Digitalizuj.me .

Projekat je imao za cilj da sakupi najbolja i najkreativnija rješenja za uređenje pet predloženih lokacija u pet crnogorskih opština. Na inicijalni poziv upućen opštinama na sjeveru (pozvano ukupno 6 opština), opštine Berane, Mojkovac, Rožaje, Šavnik i Žabljak su prihvatile učešće i kandidovale pet lokacija kojima je trebalo osmisliti novu namjenu, uzimajući u obzir tip lokacije, postojeću infrastrukturu i kapacitete, kao i potrebe sredine u kojima se lokaliteti nalaze. Inicijalna ideja bila je povezivanje svih resursa crnogorskog društva, preko koncepta otvorenih inovacija, u pravcu prepoznavanja potreba građana i postizanja prioritetnih razvojnih ciljeva na lokalnom i nacionalnom nivou.

Projekat je okupio 683 učesnika (330 muškaraca i 353 žene). Među njima bilo je arhitekata, preduzetnika, predavača, studenata. Najstariji učesnik imao je 85 godina. Podnijeto je ukupno 279 ideja, od kojih je odlukom žirija izabrano 50 polufinalista. Projekat je uključio pet opština i u njima lokacije koje su ukupno obuhvatile oko 50.000 m² prostora.

Ovim je projekat “Otvorene ideje za lijepu Crnu Goru” po broju učesnika i ideja jedan od najboljih projekata otvorenih ideja zasnovan na inovacijama u regionu Centralne i Istočne Evrope i zemalja ZND, koji pokriva regionalna kancelarija UNDP u Istanbulu. Projekat je potvrdio uspjehe prethodnih projekata “Beautiful Cetinje” i “Budi odgovoran”.

Finalno takmičenje projekta “Otvorene ideje za lijepu Crnu Goru” održano je 28. maja o.g. U završnom takmičenju je učestvovalo 15 finalista - po tri za svaku od pet opština učesnica projekta. O pobjednicima su zajedno odlučivali žiri i publika putem on-line glasanja (50-50).

Kriterijumu za ocjenjivanje projekata su bili:

- ostvarivanje jednog ili više ciljeva (smanjenje nezaposlenosti među mladima, smanjenje stope siromaštva, društvena inkluzija ranjivih grupa i valorizacija kulturnog i istorijskog naslijeđa Crne Gore)
- izvodljivost

- održivost projekta
- potencijal za društvenu promjenu
- vremenski okvir u kojem se projekat može realizovati.

Pobjednici projekta za pet opština su:

- Opština **Berane**, lokacija stara sportska dvorana: projekat **inHALAcija**, tim URBAR
- Opština **Mojkovac**, lokacija Suvovrh: projekat **Avanturistički park 1916**, tim Arhi3MK
- Opština **Rožaje**, lokacija Istorijski muzej kula Ganića: projekat **istorijsko-kulturni centar Ganića Kula**, tim Galanz
- Opština **Šavnik**, lokacija Spomen dom, sportski tereni i kuća Pekića: projekat **DIVLJA RUŽA**, tim ROSSA CANNINA
- Opština **Žabljak**, lokacija vojne kasarne Radoje Dakić: projekat **Turističko Rekreativni Centar Žabljak**, tim Žabljak 2015

Pobjednici su nagrađeni sa po 3.000 EUR. Nagrade su u ime partnera uručili predstavnici opština.

Pobjednički projekti su ponudili veoma kvalitetne predloge rješenja za date lokacije koje omogućavaju prenamjenu objekata i njihovu valorizaciju kroz potpuno novo korišćenje resursa. Svi projekti imaju prepoznat potencijal za jačanje turističke ponude i kulturne ponude lokalnih zajednica.

Projekat u Opštini **Šavnik** je prema ocjenama žirija od početka takmičenja zadobio visoke ocjene i vrednovan kao ukupno najbolja ideja koja veoma dobro odgovara na zadate ciljeve. Projekat zavređuje posebnu pažnju ministarstava poljoprivrede, turizma, prosvjete i kulture.

Projekat u **Žabljaku**, iako finansijski najzahtjevniji, je kvalitetno rješenje za ponuđenu lokaciju koju tretira u cjelosti (radi se o velikom prostoru od oko 20.000 m²) i nudi nedostajuće sadržaje turističkoj ponudi Žabljaka, a da pri tome ne podrazumijeva izgradnju novog klasičnog hotela u centru grada jer uzima u obzir postojeće hotelske kapacitete.

Projekat u **Mojkovcu** obuhvata izgradnju avanturističkog parka/izletišta i imajući u vidu da se iduće godine planira obilježavanje 100 godišnjice Mojковаčke bitke (projekat se i tematski vezuje za ovaj istorijski događaj, a obilježavanje prema najavama bi radili zajedno opština i Vlada), moguće je razmotriti uslove za uključivanje idejnog projekta u širi program realizacije proslave.

Projekat u **Beranama** (iako nije prvorangirano rješenje prema žiriju i Opštini Berane, već su prevagu odnijeli glasovi on line publike), daje urušenoj hali sportova nov oblik, multifunkcionalnog sadržaja. Ocjena žirija je bila da ova ideja nije dovoljno konkretizovana u dijelu realizacije, što svakako ne umanjuje njenu vrijednost.

Opština **Rožaje** je dobila za ponuđenu lokaciju kvalitetno rješenje. Ograničenja same lokacije (u pogledu veličine i objekta koji je zaštićeno dobro) nisu ostavljala previše prostora za inovativna rješenja. Prema informacijama lokalnih vlasti, postoji mogućnost finansiranja projekta kod dijaspore i turske razvojne agencije TIKa.

Izborom pobjednika, projekat "Otvorene ideje za lijepu Crnu Goru" je završen. Projekat je potvrdio snagu zajedničkog procesa, ističući otvorenost, participativnost u odlučivanju, kreativnost i izgradnju povjerenja kao ključne uslove uspjeha.

Očekivanja učesnika su iznalaženje modela za eventualno finansiranje projekata i stvaranje uslova za implementaciju idejnih rješenja. Mišljenje ministarstava koji su bili partneri u realizaciji takmičenja je da pobjednički projekti budu analizirani od strane Vlade kako bi potencijal koji nude bio zaista i iskorišćen u cilju unaprjeđenja života u opštinama koje su u ovom ciklusu bile dio takmičenja. Istovremeno, slične ili gotove iste projekte valjalo bi organizovati i za druge lokacije u Crnoj Gori, budući da je ovaj projekat potvrdio snagu i kreativnost građana i njihovu želju da budu dio rješenja i planova za razvoj njihovih zajednica.

Na sastanku koji je održan 9. septembra 2015. godine, okupljeni predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija kao i predstavnici pet opština koje su učestvovala u projektu, razgovarali su o mogućnostima za implementaciju pobjedničkih rješenja projekta "Otvorene ideje za lijepu Crnu Goru".

Učesnici sastanka sumirali su postignute rezultate ostvarene u prvoj fazi projekta "Otvorene ideje za lijepu Crnu Goru" i postavili nove smjernice za ostvarivanje željenih ciljeva.

Na pomenutom sastanku dogovorena je dalja saradnja sa opštinama povodom realizacije pomenutog projekta, prilikom čega će biti definisane konkretne obaveze svih strana i po potrebi biti uključene i druge relevantne institucije. Predstavnici opština istakli su svoja očekivanja u smislu pomoći Vlade Crne Gore, naročito u dijelu finansijske podrške.